

Nr 171

Utlåtande i anledning av motioner angående utredningar om effektivisering och rationalisering inom statsförvaltningen.

(5:e avd.)

I de likalydande motionerna I: 171 av herr *Lundberg* och II: 228 av fröken *Wetterström m. fl.* har hemställts att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att en parlamentarisk utredning med uppgift att föreslå effektiva rationaliseringsåtgärder inom den statliga förvaltningen tillsättes.

Vidare har i motionen II: 783 av herr *Rubin* hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla dels om en allsidig och förutsättningslös utredning rörande effektivisering av hela rationaliseringsverksamheten inom statsförvaltningen och framlägga förslag vartill denna utredning kan förändras i syfte att nedbringa statsutgifterna och minska personalbehovet nu och i framtiden, dels om en utredning rörande möjligheterna att bland den statsanställda personalen genom bl. a. ökad upplysning och information åstadkomma ett målmedvetet kostnadstänkande och en ökad förslagsverksamhet i syfte att få fram initiativ till rationaliserings- och besparingsåtgärder.

Utskottet. I motionerna I: 171 och II: 228 har framförts förslag om en parlamentarisk utredning med uppgift att föreslå effektiva rationaliseringsåtgärder inom den statliga förvaltningen. Förslag om en utredning med i huvudsak samma uppgifter och samma syfte har framförts också i motionen II: 783. I denna föreslås tillika att frågorna om kostnadstänkande inom den statliga verksamheten och om förslagsverksamheten skall bli föremål för en särskild utredning.

Vad först beträffar sistnämnda utredningsyrkande har Kungl. Maj:t den 6 juni 1968 uppdragit åt riksrevisionsverket att verkställa utredning rörande mätning av produktivitet och effektivitet inom offentlig verksamhet. När det så gäller frågan om förslagsverksamheten vill utskottet erinra om sitt tidigare i år avgivna och av riksdagen godkända utlåtande nr 42 (rskr. 115) i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående de statliga företagsnämndernas verksamhet samt i anledning av riksdagens år 1967 församlade revisorers berättelse i vad avser förslagsverksamhet inom statsförvaltningen. Den i motionen II: 783 yrkade särskilda utredningen kan mot denna bakgrund inte anses påkallad, varför utskottet avstyrker motionsyrkandet i fråga.

Med anledning av yrkandet i motionerna I: 171 och II: 228 och motsvarande yrkande i motionen II: 783 vill utskottet erinra om att motioner av

sakligt sett samma innebörd tidigare vid flera tillfällen prövats av riksdagen. I följd hade för övrigt riksdagen att ta ställning till ett yrkande identiskt med det nu i motionerna I: 171 och II: 228 framförda om en parlamentarisk rationaliseringsutredning. Riksdagen biföll inte detta yrkande.

När nu frågan om tillsättandet av särskilda utredningar syftande till rationalisering och effektivisering av den statliga förvaltningsapparaten ånyo motionsvägen bragts under riksdagens prövning tillåter sig utskottet att hänvisa till sitt utlåtande 1967: 165. I detta har utskottet sökt belysa olika rationaliseringsaktiviteter inom statsförvaltningen och redovisat sina synpunkter på spörsmålen om särskilda rationaliseringsutredningar av den typ motionärerna avser. Vidare har utskottets vederbörande avdelning närmast i anledning av de nu ifrågavarande motionerna informerat sig om inom statskontoret och riksrevisionsverket pågående rationaliseringsarbeten m. m. Ej heller härvid har några sådana nya omständigheter framkommit som f. n. kan ge anledning till ett ändrat ståndpunktstagande i denna fråga från riksdagens sida. Tvärtom har utskottet styrkts i sin uppfattning att inom statsförvaltningen pågår en kontinuerlig rationaliseringsprocess som successivt gett och även i framtiden torde kunna väntas ge goda resultat.

Med anledning av vad som anförts i motionerna I: 171 och II: 228 vill utskottet i detta sammanhang särskilt påpeka att statskontoret successivt fått ökade resurser för anlitanande av konsulter m. fl. Vidare erinras om att parlamentariker ingår i såväl statskontorets som riksrevisionsverkets styrelse.

Utskottet avstyrker sålunda även ifrågavarande motionsyrkanden.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen avslår motionen II: 783 i vad den avser utredning om förslagsverksamheten m. m. inom statsförvaltningen,
2. att riksdagen avslår motionerna I: 171 och II: 228 samt II: 783, sistnämnda motion såvitt den ej behandlats under 1.

Stockholm den 19 november 1968

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström (s), Axel Andersson (fp), Ivar Johansson (cp), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Nyman (fp), Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Ottosson (h), Herbert Larsson (s), Rönnberg (s), Strandberg (h) och Johan Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Bohman (h), Karlsson i Olofström (s), Blidfors (s), Ståhl (fp), Almgren (s), Mellqvist (s), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Nihlfors (fp), Mattsson (cp), fröken Olsson (s), herrar Gustafsson i Skellefteå (fp), Lindholm (s), Cassel (h), Fagerlund (s) och Sjönell (cp).